

REGULAMIN ODZNAKI KRAJOZNAWCZEJ „PARKI NARODOWE PRZYSZŁOŚCI”

Minęły 22 lata odkąd powołano w Polsce ostatni park narodowy. Obszarów, które zasługują na tę najwyższą formę ochrony przyrody jednak nie brakuje. Towarzystwo Krajoznawcze „Krajobraz” zaprasza do wakacyjnego wyzwania – odkryj parki narodowe przyszłości, pomóż je wypromować i zdobądź odznakę krajoznawczą.

1. Towarzystwo Krajoznawcze „Krajobraz” ustanawia Odznakę Krajoznawczą „Parki Narodowe Przyszłości”, dalej zwaną odznaką.
2. Odznaka jest jednostopniowa i można ją zdobywać w okresie wakacji, czyli do 22 września 2023 r. – ostatniego dnia kalendarzowego lata.
3. W celu zdobycia odznaki należy odwiedzić minimum 2 spośród 25. czekających na powołanie parków narodowych.
4. Warunkiem uzyskania odznaki jest zamieszczenie relacji z obu wypraw w Internecie (np. na blogu, forum dyskusyjnym, lub w dowolnym medium społecznościowym). W relacji należy podać informację, że w danym miejscu planowane jest utworzenie parku narodowego.
5. Nie będą zaliczane wcześniejsze relacje i zdjęcia z dawnych wycieczek.
6. W celu weryfikacji należy wysłać maila na adres: kontakt@krajobraz.org, zawierającego link do swoich obu relacji z wycieczek. W temacie maila należy wpisać „Parki Narodowe Przyszłości”, a w treści podać swój adres pocztowy.
7. Odznaka zostanie przyznana każdej osobie, która spełni powyższe warunki.
8. Odznaka zostanie wysłana pod koniec sierpnia lub na początku września. Cała akcja kończy się 22 września, wraz z końcem kalendarzowego lata.

Projekt odznaki: Anna Libera.

Partnerzy akcji: Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze, Greenpeace Polska.

Lista parków narodowych

Lista opracowana na podstawie raportu autorstwa Piotra Kluba wydanego przez Fundację Dziedzictwo Przyrodnicze „Propozycja uzupełnienia sieci polskich parków narodowych”.

1. Turnicki Park Narodowy (woj. podkarpackie)

Góry i doliny Pogórza Przemyskiego porastają wciąż zachowane pozostałości dawnej Puszczy Karpackiej z olbrzymimi, pomnikowymi bukami i jodłami. Tutejsze lasy to także ostoja rzadkich gatunków roślin i zwierząt – można tu m.in. spotkać rysie i niedźwiedzie.

Co zobaczyć – połoninki Arłamowskie, rezerваты przyrody: „Na Opalonym” i „Turnica”.

2. Jurajski Park Narodowy (woj. śląskie)

Kraina wapiennych skał, jaskiń i gęstych lasów, a także ruin zamków i warowni. To jeden z rejonów w Polsce, gdzie świetnie widać ślady prehistorii – można tu znaleźć odcisnięte w skałe amonity, czyli zwierząt, które żyły przed 200. milionami lat.

Co zobaczyć – Ostrężnik, rezerваты przyrody: „Parkowe” i „Sokole Góry”.

3. Mazurski Park Narodowy (woj. warmińsko-mazurskie)

Wszyscy znają hasła „Mazury – cud natury”, „Kraina tysiąca jezior” czy „Zielone płuca Polski”. Aż dziw bierze, że przy ogólnopolskiej zgodzie co do unikalności przyrody Mazur wciąż trzeba czekać na powołanie parku narodowego. Mazurski Park Narodowy chronić będzie południową część regionu wielkich jezior. Na terenie parku znajdują się duże obszary Puszczy Piskiej, kilkadziesiąt kilometrów biegu rzeki Krutyni oraz liczne jeziora (m.in. Nidzkie, Beldany, Mokre, Łuknajno).

Co zobaczyć – jezioro Łuknajno (rezerwat biosfery UNESCO), Niedźwiedzi Róg (punkt widokowy na Śniardwy), rezerваты przyrody chroniące dolinę Krutyni: „Krutynia Górna”, „Krutynia Dolna” oraz „Pierwos”.

4. Park Narodowy Dolnej Odry (woj. zachodniopomorskie)

Tak zwane „Międzyodrze” to teren między dwoma nurtami rzeki Odry. Wielkie mokradło i labirynt dawnych kanałów pełen rzadkich gatunków ptaków i roślin. Idealne miejsce do przyrodniczej turystyki wodnej. Po niemieckiej stronie już od dawna objęte ochroną parku narodowego, po polskiej – nadal nie, choć jest do tego coraz bliżej – już dwa z trzech tamtejszych samorządów opowiedziały się za jego powstaniem. Czekamy tylko na gminę Gryfino.

Co zobaczyć – taras widokowy w Widuchowej, przepompownia Gartz, Zatoń Dolna („dolina miłości”).

5. Szczeciński Park Narodowy (woj. zachodniopomorskie)

Park położony u samych granic Szczecina. Nigdzie w Polsce nie znajdziecie tak dużego kompleksu leśnego położonego w sąsiedztwie miasta. Właśnie tutaj południowo-wschodnie dzielnice miasta przechodzą łagodnie w kompleks leśny zwany Puszcą Bukową. Tereny te są siedliskiem unikalnej buczyny pomorskiej, a także charakteryzują się ciekawym ukształtowaniem terenu. Liczne jeziora polodowcowe, Wzgórza Bukowe, torowiska, lasy bukowe oraz łąkowe tworzą krainę, w której można przepaść na wiele dni. Dzięki oddziaływaniu morskiego klimatu i rzeźbie terenu w miejscu tym tworzy się tzw. „wyspa klimatyczna”. Dzięki temu powstają doskonałe warunki do rozwoju lubianych przez wszystkich naturalnych lasów liściastych.

Co zobaczyć – rezerваты przyrody: „Bukowe Zdroje”, „Trawiasta Buczyna”, „Źródłkowa Buczyna”; jeziora: Biniowskie, Glinna Wielka i Glinna Wąska; Wzgórza Bukowskie.

6. Knyszyński Park Narodowy (woj. podlaskie)

Jeden z największych parków narodowych obejmujących pozostałości dawnych puszczy litewskich. Rosną tu pomnikowe dęby, sosny, olchy i lipy. Wśród lasów wije się rzeka Supraśl i jej liczne dopływy. W Puszczy Knyszyńskiej żyją żubry, rysie, wilki oraz wiele rzadkich gatunków ptaków.

Co zobaczyć – Połomin (najstarszy drzewostan, niemal 250-letnie dęby), rezerваты przyrody: „Stara Dębina” i „Chomontowszczyzna”.

7. Sobiborski Park Narodowy (woj. lubelskie)

Słynny na całą Polskę ze swoich żółwi błotnych Sobiborski Park Narodowy, położony we wschodniej części Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego, oferuje niezwykle atrakcje turystom go odwiedzającym. Cenne torfowiska – wizytówki jego podmokłych terenów – są domem dla rzadkich gatunków roślin oraz zwierząt, a jeziora zasiedlone są przez liczne raki, co świadczy o wysokiej czystości wód na jego całym terenie. A to wszystko dostępne dla wprawnego krajoznawcy przemierzającego wiele szlaków pieszych bądź rowerowych.

Co zobaczyć – rezerваты przyrody: „Małoziemce”, „Żółwiowe Błota”, „Magazyn”; ścieżka przyrodnicza „Stulno”, szlak im. Janusza Korczaka, szlak im. Jana Karskiego; Muzeum i Miejsce Pamięci w Sobiborze z jego nowym budynkiem. Nieopodal Parku znajduje się Jezioro Białe (nie bez kozery nazywane „Ibiza Wschodu”) w Okunince gdzie warto popływać w jego samooczyszczającej się wodzie.

8. Chełmski Park Narodowy (woj. lubelskie)

Podmokłe lasy i nietypowe torfowiska węglanowe to jedna z najważniejszych ostoi zagrożonego wyginięciem gatunku ptaka – wodniczki. Można tu też spotkać żółwie błotne. Dodatkową atrakcją są rozległe, często podmokłe lasy.

Co zobaczyć – rezerваты przyrody: „Bachus”, „Brzeźno”, „Bagno Serebryskie” i „Roskosz”; Ośrodek Edukacyjno-Muzealny w Brzeźnie.

9. Janowski Park Narodowy (woj. lubelskie i podkarpackie)

Lasy Janowskie, będące fragmentem Puszczy Solskiej, są jednym z największych zwartych kompleksów leśnych w Polsce. Wśród mało dostępnych lasów znaleźć można starodrzewia i fragmenty lasów o charakterze puszczańskim. Pod względem różnorodności borów będzie to najcenniejszy park narodowy w kraju, a jeśli chodzi o różnorodność torfowisk, ustępować będzie tylko Poleskiemu Parkowi Narodowemu. Ważna ostoja ptaków, między innymi głuszca, lelka, bączka i bociana czarnego.

Co zobaczyć – rezerwat przyrody „Imielty Ług”, hodowla koników biłgorajskich w Szklarni, Trakt Janowski (Gościniec Biłgorajski) – uwaga na quady (wszędolazy).

10. Orawski Park Narodowy (woj. małopolskie)

Unikatowy i jedyny w tej części Polski obszar torfowisk wysokich, obszar występowania charakterystycznej roślinności i zwierząt – obok roślinności torfowiskowej występuje sosna błotna i kosodrzewina. Torf wydobywano od XIX w. (przemysłowo od połowy XX w.), a zaniechano go dopiero w 1994 r. Pozostało jedno czynne stanowisko wydobywania – torfowisko Puścizna Wielka.

Co zobaczyć – Torfowiska Orawsko-Nowotarskie, torfowisko Puścizna Wielka, rezerwat przyrody „Bór nad Czerwonem”.

11. Park Narodowy Borów Dolnośląskich (woj. dolnośląskie i lubuskie)

Leży na obszarze województwa dolnośląskiego i lubuskiego. Obejmuje jeden z największych kompleksów leśnych w Polsce! W jego rejonie znajduje się sześć rezerwatów przyrody („Nad Młyńską Strugą”, „Zacisze”, „Żurawie Bagno”, „Przygiełkowe Moczary”, „Wrzosiec” i

„Brzeźnik”), a także liczne obszary siedliskowe Natura 2000 i użytki ekologiczne. Wielkim atutem krajobrazu jest jego zróżnicowanie za sprawą meandrujących dolin rzecznych (Dolina Dolnej Kwiszy czy Dolina Nysy Łużyckiej), śródleśnych stawów, starorzeczy, niewielkich pustyń, wydm i wzniesień, a także torfowisk. Rejon obfituje w grzyby, można też natknąć się w nim na wiele drapieżnych gatunków płatków, w tym jastrzębia i bielika.

Co zobaczyć – Geopark „Łuk Mużakowa”, Park Mużakowski, Pustynia Kozłowska, najwyższe wzniesienie – Czartowska Góra (247 m n.p.m.).

12. Park Narodowy Puszczy Pilickiej (woj. łódzkie)

Puszcza Pilicka tak naprawdę nie jest zwartą puszcza, tylko rozproszonymi na niewielkim terenie kompleksami leśnymi wokół Pilicy, która na tym fragmencie zachowała dość naturalny, nieuregulowany charakter. Dzięki temu bujnym lasom towarzyszą meandry, zakola, mielizny i starorzecza. Pilicki jest drugim – obok Kampinoskiego – parkiem, na terenie bardzo rozległej podprovincji Nizin Środkowopolskich. Z Kampinoskim PN łączy go zresztą więcej – w bezpośrednim sąsiedztwie, w Książu koło Smardzewic, znajduje się enklawa KPN, na terenie której hodowane są żubry.

Co zobaczyć – przełom Pilicy koło Inowłódza, rezerваты przyrody: „Spała” i „Gać Spalska”.

13. Park Narodowy Puszczy Śląskiej (woj. opolskie)

Byłby to jedyny park narodowy nie tylko na Opolszczyźnie, ale na całej Nizinie Śląskiej. Park Narodowy Puszczy Śląskiej objąłby zachodnią część Stobrowskiego Parku Krajobrazowego i część południową obszaru chronionego krajobrazu Lasy Stobrowsko-Turawskie. To nie tylko gęste i dzikie lasy, ale także unikatowe łąki pełne rzadkich gatunków motyli – prawdziwy raj dla entomologów-amatorów!

Co zobaczyć – specjalne obszary ochrony siedlisk: „Lasy Barucickie” i „Łąki w okolicach Karłowic nad Stobrawą”, rezerwat przyrody „Leśna Woda”.

14. Wiślański Park Narodowy (woj. mazowieckie)

Park na mapie ciągnie się w środku Polski – między Sandomierzem a Płockiem, przez Warszawę – niczym kiszka wtłoczona między płaskie lub strome brzegi najpotężniejszej w kraju, wciąż mało uregulowanej Wisły. Sama królowa polskich rzek i jej niemal dzikie w środkowym odcinku nabrzeża to jedno z ostatnich takich w Europie. Wiosną to tereny gniazdujących na złocistych wyspach i urwistych brzegach ptaków, jesienią to dla tych zwierząt droga wylotu z północnych części kontynentu. Można spotkać łosia lub – z kajaka – obserwować pływające w nurcie ryby; może kiedyś jeszcze spotkamy tu też jesiotra?

Co zobaczyć – rezerваты przyrody: „Świder” i „Wyspy Świdorskie”, plaża Łomna, prawobrzeżna skarpa między Czerwińskiem nad Wisłą a Płockiem.

15. Park Narodowy Puszczy Boreckiej (woj. warmińsko-mazurskie)

Położony w północno-wschodniej części kraju park to oda do polskich, wielogatunkowych lasów liściastych – grądów. Na jego terenie w swojej naturalnej postaci znajdziemy dąb szypułkowy, grab, olchę czy klon. Atrakcją puszczy jest stado około stu dzikich żubrów, które wytrawny turysta będzie mógł dostrzec między krzakami, a ten mniej cierpliwy, spotkać w zagrodzie nieopodal Woliska.

Co zobaczyć – rezerваты przyrody: „Lipowy Jar”, „Borki”, „Mazury”; jeziora polodowcowe: Łażno, Szkwałk Wielki, Litygajno; Bagno Dzikowizna, Góra Lipowa (223 m n.p.m.).

16. Kaszubski Park Narodowy (woj. pomorskie)

Mimo małego obszaru parku jest w nim wszystko – lasy, jeziora, torfowiska. Lodowiec pozostawił po sobie zróżnicowane ukształtowanie terenu, tak charakterystyczne dla całych Kaszub – wąskie rynnowe jeziora otoczone zalesionymi wzgórzami. W okolicznych

miejsowościach (Mirachowo, Sierakowice) można poznać tradycję mieszkańców tych terenów – Kaszubów.

Co zobaczyć – Diabelski Kamień, Groty Mirachowskie, Szczelina Lechicka.

17. Park Narodowy Stawy Milickie (woj. dolnośląskie)

Unikalny w skali europejskiej kompleks stawów rybnych położonych w Dolinie Baryczy. Tereny, który od XIII w. podlegały przekształceniom na rzecz gospodarki rybackiej. Stawy, groble, lasy, łąki i bagna stanowią doskonale miejsce bytowania licznych gatunków ptactwa wodnego i błotnego. Eksploatowanie stawów przez lata doprowadziło do wytworzenia wyjątkowego ekosystemu, w którym człowiek i przyroda nauczyli się współistnieć. Jest to również jedyny w Polsce park narodowy złożony z kilku oddzielonych od siebie kompleksów.

Co zobaczyć – Milicz, rezerваты przyrody: „Stawy Milickie” z kompleksem stawów Stawno i „Olszyny Niezgodzkie”.

18. Park Narodowy Puszczy Rominckiej (woj. warmińsko-mazurskie)

Park znajdujący się przy granicy z obwodem królewieckim, przy czym na terenie Polski znajduje się nieco mniej niż połowa terenu Puszczy Rominckiej. Siedliska leśne są tu bardzo różnorodne, a niektórych rodzajów nie można spotkać w innych regionach Polski. Są tu olsy, łągi, borealne świerczyny i subborealne grądy. Występuje tu wiele gatunków roślin rzadkich i chronionych, charakterystycznych dla borealnych regionów, gdzie zimy są długie i mroźne. Główne miasto w okolicy to Gołdap. Niedaleko znajduje się wieś Żytkiejmy, gdzie w sierpniu odbywa się „Święto Sękacza”.

Co zobaczyć – rezerваты przyrody: „Mechacz Wielki” (torfowisko), „Czarnówko”, „Boczek”, „Czerwona Struga”, „Dziki Kąt”, „Struga Żytkiejmska”; wzgórze: Wilcza Góra (205 m n.p.m.), Wójtowa Góra (267 m n.p.m.), Lisia Góra (252 m n.p.m.).

19. Jaworski Park Narodowy (woj. dolnośląskie)

Na tle oczywistych i rozpoznawalnych parków przyszłości (jak Turnicki czy Mazurski) Jaworski Park Narodowy może zadziwiać niszowym rodowodem. Pomysł został rzucony przez miejscowego leśnika w latach 90. XX w. i spotkał się z życzliwym zainteresowaniem lokalnej władzy i administracji. Jaworski Park Narodowy znajduje się na Pogórze Kaczawskim, będącym częścią Przedgórze Sudeckiego w województwie dolnośląskim. Obszar ten charakteryzuje się unikatową historią geologiczną i rzeźbą terenu. Wyróżniają go mało zmienione lasy, najbogatsze w Polsce stanowisko jarzębu brekinii *Sorbus torminalis*, występowanie cisa pospolitego *Taxus baccata* oraz obecność 20% flory występujących w naszym kraju storczyków.

Co zobaczyć – rezerwat przyrody „Wąwóz Myśluborski koło Jawora”, Małe Organy Myśluborskie (bazaltowy czop wulkanu).

20. Park Narodowy Wysoczyzny Elbląskiej (woj. warmińsko-mazurskie)

Kraina ukształtowana przez lodowiec, występują w niej jary i wąwozy – głębokie nawet na 60 m – wytworzone przez spływające z lodowca potoki. Porośnięta głównie przez lasy bukowe oraz rośliny charakterystyczne dla terenów podgórskich. Wysoczyznę Elbląską oddzielają od Zalewu Wiślanego fragmenty klifu martwego, tzn. klifu, który nie podlega już abrazji ze względu na położenie poza zasięgiem fal. Wzniesienia w parku sięgają 198,5 m n.p.m. (Góra Srebrna), a wysokości względne – 100 m. Najbliższe miasta sąsiadujące z parkiem to Tolkmicko, Suchacz i Frombork.

Co zobaczyć – rezerваты przyrody: „Zatoka Elbląska”, „Kadyński Las”, „Buki Wysoczyzny Elbląskiej”, „Dolina Stradanki” i „Nowinka”.

21. Bydgoski Park Narodowy (woj. kujawsko-pomorskie)

Między dwoma miastami Toruniem i Bydgoszczą oraz Solcem Kujawskim, rozciąga się obszar boru – Puszczy Bydgoskiej. Na jej terenie niewiele jest osad ludzkich, największą z nich jest wieś Chrośna, przy której można zobaczyć ślady XVIII-wiecznej działalności Olędrow, którzy zmeliorowali pobliskie tereny. Puszcza to idealne miejsce na spacer między sosnami, po piaszkowych wzgórzach sięgających nawet 100 m wysokości, które ukształtowane zostały przez lądolód. Można tu podziwiać charakterystyczne wydmy śródlądowe, czy spotkać tak rzadkie gatunki ptaków jak: bąk zwyczajny, bocian czarny, kania rdzawa, żuraw czy derkacz.

Co zobaczyć – Wydmy Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej, Źródlika Puszczy Bydgoskiej, Góra Szwedzka (110 m n.p.m.), użytek ekologiczny „Biała Góra”, dawne zastoisko wodne tzw. „Łąki Studzienieckie”.

22. Śnieżnicki Park Narodowy (woj. dolnośląskie)

Najwyższy we wschodnim paśmie Sudetów Śnieżnik (1425 m n.p.m.), szczyt dominujący nad piękną swoimi krajobrazami i bogatą w historię Kotliną Kłodzką zdobyć można np. wychodząc z czarownego Międzygórza – kurortu z licznymi przykładami alpejskiej architektury uzdrowskiej. Zresztą liczba arcykawkowych miejscowości w okolicy: Kłodzko, Bystrzyca Kłodzka, Łądek-Zdrój, sanktuarium Matki Bożej Śnieżnej w Górze Iglicznej, itd. przyprawia o zawrót głowy! W rezerwacie przyrody „Puszcza Śnieżnej Białki” odnajdziemy natomiast pozostałości lasu pierwotnego, unikatowy relikwyt dawnej Puszczy Sudeckiej. Sam Śnieżnik to jedyna w okolicy góra z wszystkimi piętrami roślinności, z wypłaszczonej (granicznej) szczytem i kilkoma pozostałościami niemieckiej i czeskiej infrastruktury turystycznej (ruiny wieży widokowej, zgliszczą schroniska po czeskiej stronie granicy), przychylna niewykwalifikowanym turystom. Warto odwiedzić: pieszo, na rowerze i na nartach biegowych.

Co zobaczyć – hotele górskie i pensjonaty w Międzygórzu, sanktuarium Matki Bożej Przyczyny Naszej Radości „Maria Śnieżna” w Górze Iglicznej, ruiny wieży widokowej im. cesarza Wilhelma I na Śnieżniku, schronisko PTTK „Na Śnieżniku” im. Zbigniewa Fastnacha (po polskiej stronie), granitowa figura słonia na Śnieżniku (po czeskiej stronie), rezerwat przyrody: „Wodospad Wilczki” i „Puszcza Śnieżnej Białki”.

23. Odrzański Park Narodowy (woj. dolnośląskie)

Dotknięta katastrofą rzeka Odra wymaga pilnej ochrony. Jednym z najcenniejszych jej obszarów są tzw. „Łęgi Odrzańskie” położone w środkowej części jej biegu. To dzikie podmokłe lasy porastające jej brzegi, które Niemcy świadomie uchronili, gdy prowadzili prace regulacyjne na rzece. Olbrzymie drzewa porastające brzegi Odry to m.in. siedlisko dla zimujących tu bardzo licznie bielików, a wczesną jesienią w łęgach można posłuchać rykowskiego jeleni.

Co zobaczyć – rezerwat przyrody „Skarpa Storczyków”, użytek ekologiczny „Naroczycki Łęg”, Lubiąż z pocysterskim zespołem klasztornym.

24. Park Narodowy Bramy Morawskiej (woj. śląskie)

Początkowo do objęcia parkiem narodowym wskazywane było kilka lokalizacji. Wśród nich jako najważniejszą i „rdzeniową” wskazywany jest rezerwat przyrody „Łęczczok”. Jest to rezerwat o powierzchni 477 ha, powołany w 1957 r., w celu ochrony bogatego przyrodniczo kompleksu leśno-stawowego, ze stawami rybnymi antropologicznego pochodzenia, łęgami, olsami, podmokłymi łąkami i związanymi z nimi gatunkami roślin, zwierząt i grzybów.

Co zobaczyć – rezerwat przyrody „Łęczczok”, fragment lasów rudzkich pomiędzy Jankowicami, Rudą Kozielską i Kuźnią Raciborską oraz meandry rzeki Rudy.

25. Podziemny Park Narodowy Kopalnia Soli Wieliczka (woj. małopolskie)

Między legendą, a przygodą. Legenda o królowie Kindze i jej pierścieniu znana jest prawdopodobnie każdemu dziecku. W wielickiej kopalni soli sól wydobywano już ponad 700 lat temu. Cała kopalnia to aż 2391 komór i ponad 245 km chodników. Od 1978 r. kopalnia figuruje na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO. Trasa turystyczna to najlepszy ogląd na całą kopalnię, niesamowite doświadczenie zejścia na około 120 m pod ziemię i oglądania solnych rzeźb, grot, korytarzy i kaplic jak również podwodnych jezior, plus możliwość zwiedzenia dodatkowej ekspozycji geologicznej w podziemiach. Jeśli ktoś chce spróbować pracy górniczej, od kilku lat dostępna jest również trasa górnicza. Dla dzieci przeznaczona jest trasa „Solilandia”. Oprócz tego w Wieliczce warto odwiedzić parki i muzeum na zamku żupnym.

Co zobaczyć – Kopalnia Soli „Wieliczka”: szyb Daniłowicza, szyb Regis, Trasa Turystyczna, Trasa Górnicza, „Solilandia”; poza kopalnią: Tężnia Solankowa, park św. Kingi, Muzeum Żup Krakowskich, Rynek Górny, park miejski im. Adama Mickiewicza i park „Stok Pod Baranem”.